

HÉT JOODSE KENNISCENTRUM IN NEDERLAND PROGRAMMA 2016/2017 (5777)

Nieuwe inhoud, nieuwe verpakking

Vóór u ligt het Crescas-programma voor het cursusjaar 2016-2017 (Joodse jaartelling 5777). Een programma dat niet alleen in een nieuw jasje is gestoken, maar dat ook inhoudelijk vernieuwd is. Wat blijft, is de ruime keuze die wij u bieden: activiteiten in de vorm van cursussen, lezingen, evenementen, workshops, masterclasses en debatten. Met thema's als geschiedenis, kunst & cultuur, filosofie, literatuur, de Hebreeuwse taal, koken en religie. In deze qua vorm nieuwe programmaproject hebben wij de beknopte omschrijvingen van ons aanbod opgenomen. Meer informatie staat op de website www.crescas.nl. Naast de aanvullende informatie vindt u daar ook links naar gerelateerde websites. We onderhouden onze website dagelijks en plaatsen regelmatig nieuws en interessante artikelen, houd ons in de gaten!

Het nieuwe jaar begint ook op het Crescas-kantoor met nieuwe ontwikkelingen. Eind september 2016 gaat onze directeur Michel Waterman met pensioen, na zich 13 jaar met hart en ziel voor Crescas te hebben ingezet. Julie Blocq, die al een tijdje als beleidsmedewerker bij ons werkt, neemt het stokje van hem over. Samen met office manager Channa Obstfeld zal zij zich inzetten voor een verdere groei en bloei van ons Joodse kenniscentrum.

Wij hopen u ook dit jaar te mogen verwelkomen bij één van onze activiteiten - in Lev, onze cursusruimte, of bij één van onze digitale cursussen!

Het Crescas-team

TAAL

TAALCORSUSSEN *Ivriet (modern Hebreeuws)*

Van het schrijven van een boodschappenlijstje tot het voeren van een verhitte politieke discussie, na het volgen van onze cursussen Ivriet kunt u het straks allemaal. Voor elk niveau is er een 'Kita', wat klas betekent (hebt u meteen al uw eerste woordje geleerd). De cursussen worden zowel digitaal als klassikaal gegeven. Ook bieden we een Crash Course aan voor alle niveaus. Ontdek online via onze eenvoudige toets welk niveau het beste bij u past. De lesboeken zijn bij de prijzen inbegrepen.

docenten: Shirley Ensels, Shelly Bodenheimer
Kita Beet, vanaf maandag 19 september 2016, € 375, inclusief lesboek / **Kita Dalet** vanaf dinsdag 1 november 2016, € 390, inclusief lesboeken / **Kita Wav**, vanaf maandag 19 september 2016, € 390, inclusief lesboeken

TAAL

SKYPELESSEN IVRIET

Wilt u in uw eigen tempo, op uw eigen moment en vanuit uw eigen huis Ivriet leren? Dat kan! Vanaf nu bieden we namelijk Skypelessen aan. Geen reistijd meer, lagere kosten en toch persoonlijke begeleiding! In 10 privélessen van 30 minuten leert u schrijven, lezen, luisteren en spreken. U voert met Shelly, uw leraar, chatgesprekken, u kunt uw huiswerk mailen en de chat zal worden gebruikt als digitaal schoolbord. Deze Skypelessen worden gegeven op alle niveaus.

docent: Shelly Bodenheimer
hele jaar door, € 179 voor 10 lessen van 30 minuten

TAAL

CRASH COURSE IVRIET

Ivriet leren in 5 dagen, of uw kennis ophalen? Het kan echt! Zie onze website voor informatie en om meteen in te schrijven.

docenten: Shirley Ensels, Danielle van den Bos, Shelly Bodenheimer
zondag 21 t/m donderdag 25 mei 2017, € 265 incl. lesmateriaal, drankjes en 2 x kosjere lunch

TORA EN DAARNA

FOCUS OP DE PARASJA

Toelichting op de Tora

Altijd al willen weten wat er nu echt in de tekst van de Tora staat? Dit seizoen ontdekken we gezamenlijk de diepere betekenis van de door ons geselecteerde parsjot. Vrijdagochtend een uur, zodat u helemaal klaar bent voor de sjabbat. Want geen tekst is te oud om te bestuderen. Hebreeuws kennen is geen vereiste en de prijs is inclusief lesmateriaal.

docent: Leo Mock
12 ochtenden,
vanaf 7 oktober 2016

Zie onze website voor meer informatie en om gelijk in te schrijven.

GESCHIEDENIS

EEN WERELDREIS LANGS NEDERLANDS-JOODS ERFGOED

Nederlands-Joodse plekken en symbolen in het buitenland

Stel, u loopt door Israël en u ziet een prachtige sjoel (synagoge). Dan kan het zomaar zijn dat deze in zijn totaliteit is overgebracht vanuit Nederland. Bart Wallet neemt u in deze cursus mee op reis naar al die plekken in het buitenland waar Joods-Nederlandse immigranten hun sporen hebben achtergelaten en hij bespreekt het erfgoed, de verhalen en zelfs de diaspora-netwerken van over de hele wereld. U leert de plekken en symbolen herkennen en ontdekt de invloed van de Nederlands-Joodse cultuur op diverse plaatsen in het buitenland.

docent: Bart Wallet

3 avonden, vanaf donderdag 19 januari 2017, kosten € 35

Zie onze website voor meer informatie en om gelijk in te schrijven.

TORA EN DAARNA

HALACHA AAN DE HAND VAN MA'ALEH FILMS

Kijken en bespreken van de Ma'aleh-films

Kent u in het hartje van Jeruzalem de Ma'aleh School of Television, Film & the Arts? Dat is de enige Joodse orthodoxe filmacademie in de hele wereld. Studenten maken voor hun eindexamen de meest prachtige films die altijd een maatschappelijk thema hebben. En wij mogen een aantal van deze films aan u laten zien! De films van de studenten duren ongeveer 25 minuten en na afloop bespreken we samen de thema's aan de hand van de Joodse wetten.

docent: Leo Mock

Amsterdam, 4 avonden vanaf dinsdag 7 februari 2017, € 65 / **Leeuwarden**, zondag 26 maart 2017, € 49 incl. kosjere lunch / **Den Haag**, 4 avonden vanaf zondag 8 mei 2017, € 65

Zie onze website voor meer informatie en om gelijk in te schrijven.

CULTUUR

JOODSE ELEMENTEN IN DE KUNST

'Read full text' door Joseph Semah

Ooit wel eens de Joodse invloed gezien in het werk van Malevich, Duchamp, Beuys en Newman? Joseph Semah wel. In drie avonden komt hij daarover vertellen aan de hand van voorbeelden uit de hedendaagse, beeldende kunst. Semah analyseert hoe de Hebreeuwse taal en cultuur en Joodse tradities van invloed waren op deze kunstenaars. Aan de hand van werken van verschillende kunstenaars komt hij tot de conclusie dat de Joodse betekenislaag te weinig aandacht krijgt en te vaak wordt genegeerd in de hedendaagse kunstgeschiedenis.

docent: Joseph Semah

2 avonden, vanaf woensdag 8 februari 2017, kosten € 20

CULTUUR

EEN ODE AAN ANDREAS BURNIER

Alles wat u altijd al wilde weten over deze bijzondere vrouw

Ontdek in twee avonden alles over de schrijver, criminoloog, wetenschapper, feministe en voorvechtster van de vrouwenliefde: Andreas Burnier (pseudoniem van C.I. Dessaur). De eerste avond komt Elisabeth Lockhorn vertellen over de biografie die zij schreef. De tweede avond is een heel persoonlijke avond, dan komen haar partner Daniel van Mourik en journalist Manja Ressler vertellen over hoe ze zich, in de laatste jaren van haar leven, uitgebreid verdiepte in de Joodse tradities, lezingen gaf, artikelen en essays publiceerde en Hebreeuwse les gaf. Twee rijke avonden waarin wij u van harte uitnodigen om mee te komen praten over een van de meest eigenzinnige vrouwen van de afgelopen 50 jaar.

docenten: Elisabeth Lockhorn, Daniel van Mourik, Manja Ressler

woensdag 22 maart 2017 en donderdag 29 maart 2017, € 20

FOTO ELISABETH LOCKHORN: BERT NIENHUIS
LINKS: ANDREAS BURNIER / FOTO: WIKIMEDIA

KOSJER KOKEN

KOKEN VOOR BETH SHALOM

Keukenprins(ess)en gezocht om te koken voor onze burens

Ooit weleens een diner bereid voor 120 mensen? Dit is uw kans! Want naast het feit dat u daar de bewoners van Beth Shalom enorm blij mee maakt, leert u ook nog eens van een ervaren kok typisch Joodse (kosjere) gerechten koken.

Al jaren mogen wij voor onze kookcursussen gebruik maken van de professionele keuken van Beth Shalom, en dit diner is elk jaar weer onze manier om hen hiervoor te bedanken. Deze workshop is gratis, we vragen alleen een kleine bijdrage voor de ingrediënten.

docent: Danny Hovestad

zondag 27 november 2016, € 10

Zie onze website voor meer informatie en om gelijk in te schrijven.

KOSJER KOKEN

DE AZIATISCHE KEUKEN, MAAR DAN KOSJER

Leer kosjer koken volgens unieke recepten

Gek op Aziatisch eten, maar lastig om dat te combineren met kosjer koken? Vanaf nu niet meer. Samen met onze chef-kok gaat u gerechten bereiden waarvan u niet eens wist dat het kon. Onze unieke recepten kunt u na afloop mee naar huis nemen zodat u ook uw vrienden en familie hiermee kunt verwennen. Aan het eind van de les proeven we samen alle gerechten en eten we alles lekker op. Bete'avon!

docent: Danny Hovestad

2 middagen vanaf zondag 22 januari 2017, € 39

Liever vanuit uw eigen keuken koken? Dat kan met onze online kookcursus, zie <http://joodsekeuken.joods.net>

KOSJER KOKEN

KOKEN ALS OTTOLENGHI

Leer toveren met groente

Zou u ook wel willen leren koken als Yotam Ottolenghi? Dat kan! In twee lessen ontdekken we hoe deze Brits-Italiaans-Israëliëse chef-kok zijn recepten opbouwt tot de meest heerlijke gerechten, zonder dat er vlees of vis aan te pas komt. Ideaal dus voor een kosjere keuken. Zijn kookboeken zijn wereldwijd inmiddels al meer dan 2 miljoen keer verkocht, en na deze cursus bent u vast ook fan!

docent: Danny Hovestad

2 middagen vanaf zondag 5 maart 2017, € 39

Zie onze website voor meer informatie en om gelijk in te schrijven.

De DEBATTERIJ

Debatteren over actuele onderwerpen

Hebt u een sterke eigen mening als u het nieuws hoort? Het leek ons een goed idee om binnen onze Joodse gemeenschap twee debatten te organiseren die betrekking hebben op de actualiteit. Dat doen we in samenwerking met het NIW. Het eerste debat vindt plaats op de avond van de Amerikaanse verkiezingen en gaat over ... die verkiezingen uiteraard. Ons debat gaat niet zozeer over de kansen van ieder van de kandidaten, maar veel meer over de vraag 'Wat betekent het voor ons Joden?' Wat betekent het voor ons, hier in Europa? En wat betekent het voor Israël? Moeten we onze hoop stellen op Clinton? Of juist op Trump? Of blijft het lood om oud ijzer wie straks het Witte Huis bewoont? Het thema van het tweede debat maken we te zijner tijd bekend via onze nieuwsbrief. We volgen uiteraard de actualiteit!

Eerste debat **dinsdag 8 november** 2016, datum 2e debat wordt later bekend gemaakt, kosten € 5 per debat

KOSHER FOOD

CULTUUR

REMEMBERING RONIT ELKABETZ

Een filmdag ter ere van de beste actrice van Israël

Wel eens gehoord van deze Israëlische top-actrice? Ronit Elkabetz was een ster in Israël, waar ze voor haar films en toneelstukken meerdere prijzen ontving. Helaas is ze in april van dit jaar op 51-jarige leeftijd overleden. Daarom laten we, in de theaterzaal van CREA, als eerbetoon drie van haar, deels autobiografische films zien waarin zij de hoofdrol speelt en die ze samen met haar broer regisseerde. Tussen de eerste en de tweede film zorgen wij voor kosjere broodjes (bij de prijs inbegrepen). Lievnath Faber zal ons alles vertellen over Ronit, van 'Action' tot 'The End.'

docent: Lievnath Faber

zondag 30 oktober 2016, € 30
inclusief kosjere lunch

CULTUUR

WESTERBORK SERENADE

De invloed van het jodendom in de kunst

Samen met het Nationaal Holocaust Museum mogen we u een heel speciale avond aanbieden: een toneelstuk gemaakt door Edwin de Vries, over zijn vader Rob de Vries, gespeeld door zijn zoon Sam de Vries, Giulia Reiss en Edwin de Vries zelf. Toen de Tweede Wereldoorlog begon, was de vader van Edwin de Vries nog geen 22 jaar. Hij was een Joodse acteur en ging in het verzet. Een paar jaar later pleegde hij een verzetsdaad die van onvoorstelbare moed getuigde. Als dertienjarige jongen was Edwin gefascineerd door dit verhaal, waar hij nu een toneelvoorstelling van heeft gemaakt. Na afloop vindt een Q&A plaats met Edwin de Vries, onder leiding van onze vaste interviewer Wil Parijs.

interviewer: Wil Parijs

donderdagdag 27 oktober 2016, € 20

**nationaal holocaust
museum**
national holocaust museum

TORA EN DAARNA

GLOBAL DAY OF JEWISH LEARNING

Leer op Joodse wijze leren

Staat de derde zondag in november al met blokletters in uw agenda? Zo nee, doet u dat dan meteen bij deze, want u wilt de Global Day of Jewish Learning absoluut niet missen. Op deze dag leren Joden vanuit de hele wereld op dezelfde dag, over hetzelfde onderwerp. Dit jaar is het thema 'Learning about our world and nature'. Wacht niet te lang met inschrijven, want elk jaar zijn er meer leergierigen dan plaatsen. De lunch, een drankje en wat lekkers zijn inbegrepen voor alle cursisten.

docent: Leo Mock

zondag 20 november 2016, € 35
inclusief kosjere lunch

Zie onze website voor meer informatie en om gelijk in te schrijven.

IDENTITEIT EN LERNEN

RAYA'S ZOEKTOCHT NAAR HAAR VADER

Hoe zoek je een vader die je niet kent? Raya vertelt

Hoe is het om je leven lang niets van je vader te weten, behalve zijn naam? Raya Lichansky opent dit jaar ons seizoen met een prachtig persoonlijk verhaal over de zoektocht naar haar vader. Sowieso een middag die niemand zou moeten willen missen, en al helemaal niet als u zelf misschien ook wel op zoek bent naar een stukje verloren familiegeschiedenis. Tijdens een kop koffie of thee beantwoordt Raya al uw vragen.

docent: Raya Lichansky

zondag 18 september 2016,
geen kosten

FOTO RAYA LICHANSKY: PATRICK STERNFELD

LEZINGEN IN NAUWE SAMENWERKING MET HET GENOOTSCHAP VOOR DE JOODSE WETENSCHAP IN NEDERLAND

Al bijna 100 jaar verzorgt het Genootschap voor de Joodse Wetenschap in Nederland interessante lezingen en dit jaar doen ze dat voor het eerst samen met ons! We starten dit seizoen met historicus Pauline Micheels, gevolgd door literatuurwetenschapper Koen Hilberdink, de aan Stichting Joods Erfgoed Den Haag verbonden Corien Glaudemans, een lezing van Bart Wallet over de geschiedenis van *loechot* in Nederland en de eerste in een nieuwe reeks jaarlijkse lezingen ter nagedachtenis aan Jaap Sajet, door David Kromhout.

Deze lezingen zijn gratis toegankelijk voor leden van het GJWN. Kijk op www.genootschapjoodsewetenschap.nl voor meer informatie over het lidmaatschap.

Pauline Micheels, zondag 9 oktober 2016 / **Koen Hilberdink**, zondag 6 november 2016 / **Bart Wallet**, zondag 11 december 2016 / **David Kromhout**, zondag 5 februari 2017 / **Corien Glaudemans**, zondag 7 mei 2017, € 7,50 per lezing – gratis voor leden GJWN

GESCHIEDENIS

VIRTUELE WANDELING

Ontdek het Joods erfgoed in Nederland zonder een stap te hoeven zetten

Een wandeling langs het mooiste Joods-culturele erfgoed van Nederland, terwijl u toch gewoon in uw stoel kunt blijven zitten. Daar zorgen Paul Vigeveno en Jan Stoutenbeek voor. Per streek en plaats beschrijven de heren virtueel de vele gebouwen, monumenten, plekken en objecten die te maken hebben met de Joodse cultuur, religie en geschiedenis. In een mum van tijd reizen we van het Spinozahuis in Voorburg naar de resten van het imperium van textielbaron Menko in Enschede. Met aandacht voor regionale verschillen en details, op basis van veel en gedegen onderzoek, worden de geschiedenis en de huidige Joodse gemeenschappen uitvoerig beschreven.

docenten: Paul Vigeveno en Jan Stoutenbeek
woensdag 5 april 2017, € 10

GESCHIEDENIS

OORLOG IN ARTIS

Hoe een dierentuin onderdak bood tegen de beesten

Zie Artis zoals je het nog nooit gezien hebt. We gaan terug in de tijd, naar de Tweede Wereldoorlog. Onze ervaren Artis-rondleidster wandelt met u door de dierentuin en vertelt hoe Joden ondergedoken hebben gezeten boven de kooien van de roofdieren, hoe de mensen en dieren maar net genoeg te eten hadden en nog veel meer heldhaftige, ontroerende en soms schokkende verhalen. De kosten voor deze rondleiding zijn exclusief de toegangskosten voor de dierentuin.

docent: Raya Lichansky
zondag 13 november 2016, € 15, exclusief entree Artis

Zie onze website voor meer informatie en om gelijk in te schrijven.

IDENTITEIT EN LERNEN

MET JOODSE KUNSTENAARS OM DE TAFEL

Speelt het Joods-zijn een rol in hun werk?

In hoeverre speelt het jodendom een rol in het gewone en werkende leven van een regisseur, een schrijfster en een beeldend kunstenaar? In drie inspirerende interviews vragen we Frans Weisz, Mirjam Rotenstreich en Wendy Krochmal het hemd van het lijf: hoe komt het jodendom in hun werk naar voren? Wat zijn de voors en tegens? Zijn ze er dagelijks bewust mee bezig, of kijken ze achteraf terug en zien dan de invloed van hun roots? Of speelt het Joods-zijn misschien helemaal geen rol? We nodigen u graag uit om naar de antwoorden te komen luisteren en de vragen te stellen die wij niet stellen.

interviewer: Wil Parijs
Frans Weisz, donderdag 9 maart 2017 / **Mirjam Rotenstreich**, donderdag 16 maart 2017 / **Wendy Krochmal**, donderdag 23 maart 2017, kosten € 30 voor hele serie of € 12 per interview

FOTO PAULINE MICHEELS: JASPER VAN DEN BERG / FOTO KOEN HILBERDINK: LONA AALDERS

ONLINE CURSUSSEN

Naast de cursussen 'met een docent voor de klas' biedt Crescas u de mogelijkheid om online te leren, in uw eigen tempo, op het moment dat het u het beste uitkomt, vanachter uw eigen computer of op uw eigen tablet. Onderstaande cursussen vindt u op www.joods.net.

- 3500 Jaar Joodse geschiedenis
- My first Hebrew
- Joodse muziek
- Jiddisj leren
- Basiscursus Joodse genealogie
- Portretten van Portegiezen
- Landbouw en Sjemita
- Starterskit jodendom
- De Joodse keuken
- De geschiedenis van het Joodse boek
- Joodse filosofie

DR. BLOEME EVERS-EMDEN FONDS

Hoewel wij de kosten van onze activiteiten zo laag mogelijk proberen te houden, komt het voor dat iemand van deelname moet afzien omdat hij of zij te krap bij kas zit, van een kleine uitkering of een klein pensioen moet rondkomen. Wij vinden het belangrijk dat iedereen die geïnteresseerd is, zich kan verdiepen in het jodendom. Daarom hebben wij een fonds in het leven geroepen, een fonds dat deelname aan een Crescas-activiteit voor iedereen mogelijk maakt, ook als de financiën een belemmering vormen. Een leven lang leren is niet alleen óns motto, het was ook een belangrijke drijfveer voor Bloeme Evers-Emden, onze docente van het eerste uur, die 18 juli 2016 is overleden. In haar nagedachtenis, om haar te eren voor alles dat zij voor Crescas heeft betekend, hebben wij dit fonds naar haar vernoemd. Het Dr. Bloeme Evers-Emden Fonds is mogelijk gemaakt door een genereuze donatie van het Ap en Nan van Minden Fonds.

Aanvragen kunnen worden ingediend per e-mail aan info@crescas.nl.

Lev is de cursusruimte van Crescas

DIGIBIEB

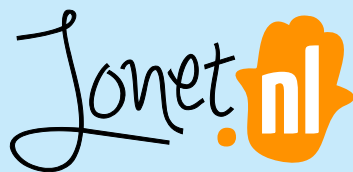
De Digitale Joodse bibliotheek omvat meer dan 500 boeken, de meeste van (bijna) vergeten Joodse schrijvers. Door de boeken te digitaliseren en online beschikbaar te maken, krijgen ze een 'tweede leven', worden zij opnieuw gelezen. U kunt deze 'Joodse boeken' online lezen, of als pdf downloaden. Gratis! En legaal!

De bibliotheek wordt regelmatig uitgebreid, het loont de moeite om af en toe een digitaal kijkje te nemen.

Van de meeste schrijvers hebben wij achtergrondinformatie opgenomen, waarmee de Digibieb meer en meer uitgroeit tot een schatkamer van Joodse literatuur.

Dankzij het scannen met geavanceerde software zijn alle boeken bovendien op trefwoord doorzoekbaar en daarmee uitstekend geschikt voor (wetenschappelijk) onderzoek.

De Digitale Joodse Bibliotheek is te vinden op www.joodsebibliotheek.nl

Crescas is partner in Jonet

JOODSE CANON

De Joodse Canon, zoals hij in de wandelgangen wordt genoemd, behandelt in 100 vensters de geschiedenis van de Joden in Nederland, vanaf het eerste moment dat ze zich hier vestigden (1295) tot en met de 21e eeuw. Elk venster beschrijft een centrale gebeurtenis, een plaats, een persoon of een voorwerp, aan de hand waarvan een belangrijk aspect van de Nederlands-Joodse geschiedenis wordt verteld. De totstandkoming van de Joodse Canon was een gezamenlijk project van Crescas en JMW. De inhoud is geschreven door Tirtsah Levie Bernfeld en Bart Wallet, twee historici die hun sporen op het gebied van de geschiedschrijving van het Nederlandse jodendom ruimschoots hebben verdiend.

U vindt de canon op een nieuwe website, www.joodsecanon.nl. Wilt u de canon in uw boekenkast zetten of cadeau geven, dan kunt u voor € 14,95 het prachtig vormgegeven boek aanschaffen, te koop in de betere boekhandel of te bestellen op de website joodsecanon.nl.

MEER INFORMATIE?

De wekelijkse Crescas-nieuwsbrief houdt u op de hoogte van culturele activiteiten, recent verschenen boeken en veel ander nieuws uit de Joodse wereld. Abonneren? Ga naar www.crescas.nl/nieuwsbrief of stuur een mailtje naar info@crescas.nl.

ONLINE LEREN MET EEN STUDIEMAATJE

*Laat u koppelen
door Project Zug*

Samen leren is een belangrijk onderdeel van het jodendom. Maar waar vind je de juiste partner om samen mee te leren? Op www.projectzug.com! Deze Amerikaanse website linkt u aan iemand anders uit Amerika, Israël of ergens anders ter wereld en samen kunt u dan een onderwerp kiezen waar u als team over gaat lezen en praten. Lijkt dat u leuk? Dan hebben we goed nieuws, want wij mogen u nu een enorme korting aanbieden van maar liefst 50%. U hoeft alleen maar de discount code discountZUG in te voeren en u kunt beginnen met leren en uw buddy leren kennen! Veel leerplezier.

Joods Educatief Centrum 'Crescas'

Kastelenstraat 80
1083 DE Amsterdam
telefoon: 020-6402380
e-mail: info@crescas.nl
websites: www.crescas.nl
www.joodsebibliotheek.nl
www.joopalbibliotheek.nl
www.joods.net
www.joodsecanon.nl

VORMGEVING: DICK NOORDHUIZEN, LUNA 3